

ERDEI MAGYAR

Felirő szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 53 sz.

1936 február 23.

Vasárnap

Ujból fellángolt a spanyolországi forradalom

Számos halottja van az összetűzéseknek. A politikai foglyok kiszabadításakor a bűnözők is megszöktek

Madrid, február 21.

Annak ellenére, hogy már több mint 24 órája, hogy a spanyol baloldali népfront uralomra került, az egyes városokban a forradalmi hangulat még mindig nem tilt el és ez nagyon sok helyen véres verekedéssé és zavargássá fajult.

Ancieltoban s Macianiban a rendőrség és a tömeg között összetűzés támadt. Sokkal súlyosabb volt a helyzet Alcieben,

ahol a rendőrség sortűzet adott le a tömegre, amelyet a tömeg viszonzott.

Egy rendőr meghalt.

Ovideóban a politikai foglyok szabadonbocsátása alkalmából különös esemény történt. A többi rabok, akik közönséges bűncselekményért voltak elítélve, felhasználták a politikai foglyok szabadonbocsátását és a nagy tömegben ők is elhagyták a börtönt. Az ovideoi börtönben, ahol a

cellák tömve voltak, alig maradt fogoly.

Avillában egy kommunista csoport kényszerítette a lakosságot, hogy üdvözlje a vörös zászlót. Az ellenszegülőket baltázták. Egy asszonyt agyonszúrtak.

Malagában az üzletek ablakait bezúgták és kifosztottak egyes élelmiszerüzleteket. Itt ismét összetűzés volt a rendőrök és a tömeg között. Tíz ember megsebesült, négynek az állapota válságos.

Heves vita a francia parlamentben a szovjetszerződés körül

Páris, február 21.

Tegnap délután a francia képviselőházban szenzációs vita folyt le a francia-szovjet szerződés körül. Doriaut képviselő és Herriot volt miniszter között. Doriaut képviselő először heves kommunista volt, de később megváltoztatta a véleményét s most ő támadja legjobban a kommunistákat. Természetesen most is hevesen kikelt a francia-orsz szerződés ellen és hazaárulásnak bélyegezte a szerződés ratifikálását.

Doriaut beszédére Herriot volt miniszter válaszolt, aki hatalmas beszédben változta, hogy a francia-szovjet szerződés megkötésére feltétlenül szükség van Franciaország biztonságának érdekében. Kijelentette, hogy a francia-szovjet katonai szerződés nem pártügy, hanem államérv. Herriot szerint a szerződés tulajdonképpen nem kétoldali, hanem háromoldali. Ugyanis ehhez a szerződéshez csatolva van egy függelék, amely bevonja a szerződésbe Csehországot is tehát ez hármas egyezmény, amelyben a három ország: Franciaország, a Szovjet és Csehország garantálják egymás biztonságát. Herriot a következő szavakkal fejezte be feltűnést keltő beszédét:

— A francia-szovjet szerződés nem befejezés, hanem kezdet, amely egy pillére a béke felépülő hatalmas templomnak.

Róma, február 21.

A nemzetközi sajtóban Suvich olasz külügyi államtitkár és báró Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter firenzei tárgyalásainak tartalmáról a legkülönbözőbb hírek kerültek napvilágra. Az olasz

sajtó most hivatalos jelentés alakjában cáfolja a külföldi lapokban megjelent híreket s megállapítja, hogy a két diplomata között a megbeszélések csakis a magyar-osztrák-olasz római hármas egyezmény alapján folytak.

Cáfolja az olasz hivatalos jelentés azt is, mintha a két diplomata tárgyalta volna a dunai egyezményről. Kijelenti, hogy szó se lehet se hármas, sem négyes, sem pedig hatos egyezménytervezetről. Ugyanez a cáfolja, hogy Hassel római német nagykövet a dunai egyezmény ügyében utazott volna Berlinbe.

Páris, február 21.

A párisi lapok azt írják, hogy a fran-

cia kormány csakugy, mint az angol kormány Genfben nem fog kezdeményezőként fellépni. Az „Oeuvre” megállapítása szerint Flandin azzal a határozott utasítással utazik Genfbe, hogy semmiféle javaslatot ne tegyen és így nagyon valószínű, hogy a genfi népszövetségi ülésen nem fognak határozatot hozni.

Ezzel szemben, mint londoni tudósítás jelenti, a „Star” című londoni nagylap szenzációs hírt közöl. A hír szerint az angol kormány javasolni fogja a népszövetségnek Abesszinia megsegítését olyan módon, hogy a népszövetség nyújtson kölcsönt Abessziniának. A „Star” szerint tudvalevő, hogy Abesszinia lakosai az éhínség küszöbén állanak. Nemcsak a hadsereg szenved, hanem még inkább szenved a civil lakosság és a népszövetségnek kötelessége, hogy az éhínséget megakadályozza. Az olaszok, mint látszik inkább a kiéheztetés politikáját folytatják, mint a heves támadást.

Három várost döntött romba a földrengés Japánban

Tokió, február 21.

Japánból irtózatosszerű földrengésről érkezik jelentés. Már az első ideérkezett jelentések is hatalmas méretű katasztrófáról írnak, azonban elképzelhető, hogy milyen óriási lehet a pusztulás, amikor a tokiói földrengést jelző intézet készülékei azt jelentették, hogy óriási kiterjedésű földrengés történt a borzalmas földrengés, amely három tartományt szinte teljesen elpusztított.

Részletes jelentések szerint a földren-

gés különösen Osaka, Kioto és Tiebe városok környékén pusztított. Osakában száz és száz ház omlott össze és maguk alá temették a lakosságot. Az első jelentések még nem számolnak be a halálos áldozatok számáról, azonban tény az, hogy a halottak száma óriási és megdöbbentő. A földrengés középpontja Osaka és Kioto között volt. Itt a lakosság között valóságos pánik keletkezett. A három város és az ország több városai között a telefon és távíró forgalom teljesen megszakadt.

A második nagy tombola 28. száma

Felmentette a Semmitőszék Cihosky tábornok, volt hadügyminisztert

Bucuresti, február 21.

Mint ismeretes, a Skoda-ügyből kifolyólag a miniszteri felelősségről szóló törvény alapján Cihosky tábornok ellen eljárás indult. Ő volt ugyanis a Skoda-panama idején a hadügyminiszter.

A törvény értelmében a miniszteri felelősséget a Semmitőszék van hivatva megállapítani és ítékezni az ügyben. Több tárgyalás volt már, amelyek során ismételt

kihallgatták az akkori kormány tagjait, így Maniu volt miniszterelnököt és Vaida Sándort is.

Az ország közvéleménye feszült érdeklődéssel tekintett a tegnapi tárgyalás elé, a mikor is ítélethozatalra került a sor. Călinescu és Ghelmegeanu védőbeszédei után a tábornokot egyhangulag felmentették az ellene emelt vád alól.

Szabadlára helyezték a chisineu-crisi 100 ezer lejes Discom-lopás gyanúsítottjait

Arad, február 21.

Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője szabadlára helyezte Manea Todor és Pascu Dihel chisineu-crisi gazdákat, akiket a százezer lejes Discom lopásból kifolyólag tartóztattak le. Mint emlékeztet, még az elmúlt hónapban történt, hogy a Discom ot-tani képviselője megkérte a két gazdát, hozzanak be az aradi központhoz egy kazettát, amelyben 100 000 lej volt. A kazettának 2 kulcsa volt, az egyik a chisineu-i vezetőnél, a másik a Discom aradi pénztárosánál. A két gazda jelenlétében nyitotta fel a pénztáros a kazettát és ekkor legnagyobb meglepetésére megállapította, hogy abból 74 ezer lej hiányzik. Kihallgatták a két gazdát, akik azonban határozottan kijelentették, — hogy a ládát nem nyitották fel — és ahhoz egyáltalában nem nyultak. Az ügy a második számú vizsgálóbírói kabinethez ke-

rült, ahol heteken keresztül folytak a kihallgatások. A vizsgálat most befejezést nyert és Alexandrescu vizsgálóbíró elrendelte a két gyanúsított szabadlára helyezését, ami meg is történt.

Fuvarosok balesete az országuton

Carei, február 21.

Súlyos szerencsétlenség történt az urziceni országuton. Benc Géza és Balog Mihály gazdálkodók egy horfokkal megrakott szekérrel jöttek Carei felé. A lovak valamitől megvadultak és vágatni kezdtek. A két emberre rázuhantak a hordók és súlyos sebesüléseket szenvedtek. A két gazdát be-szállították a carei kórházba, ahol megállapították, hogy a két gazdálkodó súlyos láb- és kartörést szenvedett.

Két hónapra ítélték a sikkasztó sighet-i cipészt

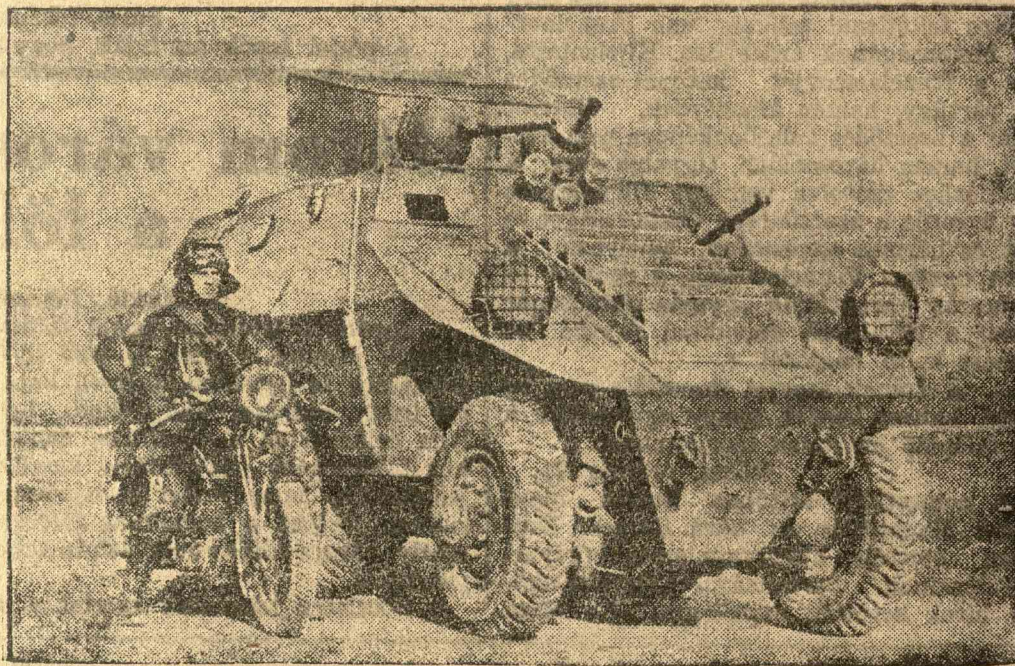
A feljelentő súlyosbírást kért, de mikor meghallotta, hogy az ítélt családját neki kell eltartania — megnyugodott

Sighet, február 21.

Back Hermann sighet-i cipész mesternek rosszul ment a sora. Hat gyermeke volt, nem tudott eleget keresni és tönkrement. Abba hagyta az ipart. A tehetősebb mesterek azonban megszánták a kis foltozó szűrt és úgy segítettek rajta, hogy vele vásároltatták meg a szükséges bőrt és azok után néhány lej hasznát adták Backnak. A cipész a Schönfeld borkereskedő cégtől vette a bőrt. Schönfeld kiadta hitelbe az árut, majd amikor annak árát beinkasszálta, fizetett. De a néhány lej nem volt elég a nyolc tagú családnak és Back egyszerre csak azon vette észre magát, — hogy hiánya van. Többet költött, mint amennyi keresete volt. A deficit gyűlt és gyűlt. A vége az lett, hogy a cég Backot feljelentette az ügyészségen, amely 24.000 lej sikkasztása miatt vádat emelt a cipész ellen.

A vádlott mindent beismer, mire a törvényszék két hónapi fogságra és 10.000 lej pénzbüntetésre ítélte. Mindenki megnyugodott, csak a feljelentő nem. Kijelentette, hogy ő legalább 1 évi büntetést várt. És csak akkor állott el a felelőszéktől, amikor Barbuceanu tanácselnök figyelmeztette, — hogy a zsidó szokások szerint a zsidó egy-

házi bíróság őt fogja kötelezni arra, hogy a fogságbüntetése ideje alatt tartsa el Back családját.

Hadgyakorlatok Ausztriában

A bécsi garnizon Schwechat mellett folytatja hadgyakorlatait, amelyen először vesz részt a motoros hadosztály.

Kivágandó és összegyűjtendő

28

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részvevő az új februári tombolán

Január 27 — február 26

Leugrott a robogó vonatról egy oradeai utazó

Arad, február 21.

Tegnap délután a timisoarai hídnál őrszolgálatot teljesítő katona egy jólöltözött férfira lett figyelmes, aki a hid közelében a parton fektült. Az ismeretlen láthatóan fel akart állni, azonban sikertelenül. A katona figyelmeztetésére több járókelő sietett a földön fekvő férfire, aki az érdeklődőknek azt mondta, hogy leugrott a vonatról.

Felvitték a rendőrségre, ahol megállapítást nyert, hogy Hirsch Vilmosnak hívják és oradeai utazó. Timisoaráról jött és timisoarai hid közelében hirtelen úgy érezte, hogy le kell ugrania a vonatról. A következő pillanatban már ki is ugrott a robogó vonatról, különös szerencse folytán azonban csak jelentéktelen horzsolásokat szenvedett. Hirsch Vilmost kihallgatása után elbocsátották és már el is utazott a városból.

Idegesség, fejfájás álmatlanság. reggeli rosszullét, levertség bagyadtság, szédülés esetében a természetes Ferenc József keserűvíz az emésztőszervek hányos működéséből eredő zavarok nagyrészt megszünteti, az étvágyat erősen fokozza és visszaadja a testnek és szellemnek régi frisseséget. Orvosi tekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öregemberek betegségeinél és neurastheniások bajainál is mindig megbízhatóan és kellemesen hat.

Ez aztán a fogadás!

Ghirisa, február 21.

Nem mindennapi fogadás foglalkoztatta a satmarmegyei Ghirisa község lakosságát. Kántor Márton cigány a fogadás hőse, aki két földművest, ifj. Sámuel Lajost és Munkácsi Józsefet egy kötéllel a hátára kötötte és fél kilométeren keresztül magával vitte a két — összesen 150 kiló súlyú — embert. A fogadás tárgya 1 liter pálinka volt.

Olvasóink! Három nap múlva lejár a tombola!

Megindul az áruforgalom Románia és a Szovjet között

Csak annyi árut hozhatunk be, amennyit az oroszok
átvesznek tőlünk

Bucuresti, február 21.

Az orosz-román kereskedelmi szerződés aláírása folytán elméletben lehetségessé vált a két ország közötti áruforgalom megkezdése. Az aláírt szerződés szigorú kompenzációt ír elő, azaz annyi árut hozhatunk be Oroszországból, amennyi árut az oroszok tőlünk átvesznek. Costinescu miniszter a szerződés aláírása után kijelentette, hogy még a mai nap folyamán megkezdik az Oroszországra szóló behozatali engedélyek kiadását, természetesen az importőrök eddig megállapított kvótájának keretén belül.

A miniszter olyképpen képzelte el ezen engedélyek kiadását, hogyha egy kereskedő például bizonyos árukat Angliából akart behozni, amire az ismert nehezségek miatt nem kapott engedélyt, kérheti a származási országnak Oroszországra való megváltótársát.

Costinescu miniszter véleménye szerint Oroszországból gyapotot, pamutfonalat, ásványvizet, tehát, halat, gummicikkeket hozhatunk be, ezzel szemben kiviteli cikkeink előreláthatólag állati termékek, nyersbőrök, állatok és gyapju lesznek.

Nyílt uccán zsirosszódát ivott egy oradeai asszony Rossz családi élete miatt akart a halálba menekülni

Oradea, február 21.

Megdöböntő öngyilkossági kísérlet játszódott le ma reggel Oradeán a Mihai Viteazul téren.

A reggeli órákban, kevéssel 8 óra után a járókelők, akiket utjuk az Áruaktár előtt vitt el, egy nőre lettek figyelmesek, aki igen nyugtalanul járt fel-alá. Idegesen nézett körül az uton, majd, amikor azt hitte, hogy nem figyeli senki, hirtelen egy üveget kapott elő a zsebéből és annak tartalmát fenéki kiitta, majd hangos sikollyal esett össze a járdán.

A hetipiacra való tekintettel ez a rész ilyenkor igen forgalmas és a szénapiacról többen is látták, hogy a nő összeesik. Azon

nal odasiettek és pár perc leforgása alatt már valóságos embergyűrű vette körül a szerencsétlen teremtést. Előkerült a rendőr is, aki a mentőkért telefonált és ezek a közközházba szállították.

Miután gyomormosást alkalmaztak, az asszony rövid időre magához tért és elmondta, hogy Stan Emmának hívják, 36 éves és a Constanta utcán a 13. szám alatt lakik. Férjével már hosszabb ideje rossz viszonyban élt és ez érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát. Ma reggel ismét öszszeeszték, ezért elrohant hazulról és zsirosszódát ivott.

Az asszony állapota súlyos, de az orvosok bíznak benne, hogy sikerül megmenteni az életnek.

Rablógyilkosság áldozata lett egy careii fűszerkereskedő

Ismeretlen társasága a határra csalta, ahol
agyonverték és kifosztották

Carei, február 21.

Cenalos közelében, a román-magyar határon borzalmas és részleteiben eddig még ki nem derített büntény történt, melynek áldozata Balogh László 38 éves careii közismert fűszerkereskedő.

Balogh két nappal ezelőtt Careiből Cenalosra ment, ahol a határkirendeltségen jelentkezett és határátlépési igazolványt kért, hogy Magyarországon lakó hozzátartozóit felkereshesse. A hatóságok azonban megtagadták az igazolvány kiadását. Balogh ekkor vissza akart térni Careibe, utközben azonban betért a község kocsmájába, ahol inni kezdett. Hamarosan társaság is alakult, több rosszkülsőjű férfi személyében, akiknek borozgatás közben elmondta, mi járatban volt és hogy eredmény nélkül járt.

A társaság hamarosan azt is megtudta, hogy Balognál nagyobb összegű pénz van. Erre rögtön vállalkoztak arra, hogy az éjszaka folyamán átcsempeszik a határon.

Hogy ezután mi történt, azt még nem lehetett pontosan megállapítani. Tegnap azonban a határőrök a falu közelében rábukkantak a szerencsétlen ember holttestére, amelyet gyilkosai borzalmasan megcsontkítottak. Feje teljesen szét volt verve és

testén is rengeteg ütés nyoma volt. Biztosra vehető, hogy a banditák agyonverték, majd kifosztották áldozatukat, akit felesége és 3 gyermeke gyászol.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a rablógyilkosságok kézrekerítésére.

Husz év után kiderült a halálraítélet „szökevény” ártatlansága

Constanta, február 21.

Nem mindennapi ügyet tárgyalt a constantai hadbíróság. Florea Stefan a polgári hajóiskola vezetője éveken keresztül békésen élt Constantán, amikor ezelőtt néhány héttel kiderült, hogy a hadbíróság 1918-ban Floreat halálra ítélte a hadseregből való szökés miatt.

Az ügynek az az érdekes előzménye van, hogy 1917-ben Floreat hivatalos minőségben Oroszországba küldték. Ekkor véletlenségből több szökevényrel együtt az ő neve is a szökevények listájára került. —

Ikreket szült egy bihormegyei asszony a vonaton

Cluj, február 21.

Tegnap reggel a Bucuresti—Oradea között közlekedő gyorsvonatban Cluj mellett egy asszony kettős ikreknek adott életet. Megállapították, hogy az asszony Bihormegyébe való és most indult hazafelé. Utközben azonban elérkezett az idő és a vonaton született meg a két gyermek. Az asszonyt Clujon a mentők szállították a szülészeti klinikára. Ugy az anya, mint a két gyermek egészséges.

Honnan vette a pénzt a chisineu-crisi cigány

Chisineu Cris, február 21.

Megírtuk, hogy a chisineu crisi csendőrség letartóztatott egy Sándor nevű cigányt, aki a kocsmában valóságos szórta a pénzt és amikor megmozdították, nem kevesebb, mint 17.000 lejrt találtak nála. A cigány különböző mesékkal igyekezett félrevezetni a hatóságokat, de végül is kiderült az igazság.

A cigány pár nappal ezelőtt hallotta, hogy egy socodori gazdálkodó, akit a közönség Höresög néven ismer, eladta földjét és a pénzt forgalmazni szeretné. Elment hozzá és felajánlotta, hogy 17 ezer lejért „csinál” neki vagy egy félmilliót.

A gazda hajlott az „üzletre” de a pénzt nem adta oda a cigánynak. Együtt mentek be Aradra, hogy az Andrenyi-féle üzletben megvegyék az „anyagot”. Itt már a gazdálkodónak is megjött a bizalma és az üzlet előtt átadta a cigánynak a pénzt. A cigány egy segéddel be is ment a raktárba, de itt „meggondolta” magát és kijelentette, hogy mindjárt visszajön. Ehelyett egyenesen a taxiállomásra ment és egy autón Chisineu-Crisre ment. De, mint látjuk — nem sokáig örülhetett a pénznek, mert lekapták.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tőzsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 19.15: Rádiózenekar 20.15: Lemezek 20.45: Felolvasás 21.05: Jazz 22.30: Hírek 22.45: Hangverseny a katonakaszinóból 23.45: Hírek 24: Vendéglői zene.

Budapest I.: 7.45: Torna utána hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízelvezőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: A Budai Dalárda 15.40: Hírek 17.10: Har- sányi Gizi mesél 17.45: Pontos időjelzés 18: Farnadi Edit zongorázik 20.45: Vigjátékkelő adás a Studióból: Helyet az ifjúságnak. 20.35: Hanglemezek 21: Dallos Sándor el- beszélése 21.30: Utry Anna magyar nótákat énekel 22.30: Hírek 22.50: Budapesti Hang- verseny Zenekar 24.15: Jazz 1.05: Hírek.

A kis boszorkány

— Regény az életről — 5

— Bizonyára ismeri asztalezomszédját. Allitsen urat — csicsereggett tovább a szép asszony. — Nagy szerencse ha ily szomorú helyen mégis akad barátja az embernek.

— Először láttam tegnap este. Reffoldné kételkedő mosollyal folytatta:

— Lehetséges ez? Hisz akkor gratulálni kell önnek, kedves kisasszony! Ön nagy diadalt aratott a „kiállhatatlan ember”-en, aki a legtrikábban ereszkedik le annyira, hogy szóba álljon velünk. Alig lát meg bennünket; egyedül ül és olvas. Az embert izgatja a titok: miről társaloghat az ilyen mogorva világgyűlölő? Mondja kedvesem: mit beszéltek egymással?

A feleletet he sem várta, csacsogva kezdet másról beszélni. A petershofi eletről tartott bőbeszédű előadást. Kiterjeszkedett a legapróbb részletekre is. Mindenről beszélt, csak éppen arról nem, amit szeretett volna megtudni. Bernardina nagyon tartózkodó volt és szűkszavú, ami még jobban ingerelte a szép asszony kíváncsiságát. Tovább tapogatózott:

— Edesapja bizonyosan nagyon nélkülözi önt!

— Nem gondolnám — válaszolt a leány. — Az ember nem hagy maga után akkora űrt...

Sajátos, rejtélyes mosoly bujkált a szemében, mikor még hozzátette:

— Különbözik is: azt hiszem, hogy ő most egészen mással van elfoglalva.

— Mi az ön atyja? — kérdezte behízelgő hangon az asszony.

— Nem tudom, hogy most micsoda. — Annak idején lángész volt. Tudniillik már meghalt!

Reffoldné idegesen összeresztette; észrevette, hogy ez a szürke kis jelentéktelenség gunyt üz belőle. Ezt nem hagyhatta annyiban — főleg a gavallérjai miatt, akik pár lépésre álltak és tanúi voltak a jelenetnek.

Hangja és arca csupa részvét volt, mikor így szólt a leányhoz:

— Istenem, milyen szomorú! Lángész volt — és meghalt!! A halál valóban kegyetlen... Pedig az ember itt Petershofban sürin találkozik a halállal és buskomorra lenne, ha nem tudná megedzeni a szívét és érzéktelenné tenni.

A szép asszony, hogy megbosszulja magát a gyönyörű lányon, látszólag közönyös arccal kezdett értekezni a tüdőbaj különféle eseteiről és nagy szörnyűködéssel beszélt el két öngyilkosságot, amely legutóbb Petershofban történt.

— Az egyik ur orosz születésű volt... Képzelje, a messze Oroszországból jött ide, a hegyek közé. Mit szól hozzá: egy orosz! De persze, a legtöbben Londonból jönnek. Ugyebár ön is londoni? Sok kensingtoni vendég van... Bizonyosan talál köztük ismerőst!

Ezt erős hangsúllyal és nem minden guzy nélkül mondta. Kensington az angol arisztokrácia fészke és az üresfejű asszony ezzel célzást akart tenni Bernardina igénytelen kispolgári mivoltára. A leány megértette; végignézett a háttérben várakozó ficsurakon, majd Reffoldné és a világ legnyugodtabb hangján így szólt:

— Remélem, most már mindent tud, amit rólam tudni akart! Ezek után engedje meg, hogy én is kérdezhessék valamit öntől, az egyetlent, ami érdekelt önnel kapcsolatban: hol lehet itt a legjobb feát kapni?

(Folytatjuk.)

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 február 23.

Erdélyszerte körözött betörőt fogtak el Bucurestiben

Festőművészek adta ki magát és így lopózott be a legelőkelőbb helyekre

Bucuresti, február 21.

A fővárosban tegnap letartóztattak egy Székely Lőrinc nevű állítólagos festőt, aki különben alig három hónapja szabadult ki Vacarestiből, ahol lopás miatt töltötte büntetését. Székely Lőrincnek az volt a módszere, hogy megjelent egy-egy vagyonos család lakásában, ahol mint festő mutatkozott be és azonnal meg is mutatta néhány képét, amelyek eladásáról kezdett tárgyalni. A kép eladása azonban csak ürügy volt nála, mert ilyenkor rövid helyszíni szemlét tartott a lakásban és legközelebbi

látogatását rendszerint akkor tette, amikor a tulajdonos nem tartózkodott otthon.

A bucuresti rendőrség megállapítása szerint Székely Lőrinc kiszabadulása óta a fővárosban körülbelül tíz lopást követett el. Egy Goldenberg nevű kereskedőtől 100.000 lej készpénzt, Cluceru Sonja színésznőtől pedig egy értékes bundát emelt el. A rendőrség értesülése szerint Székely Targul Muresen, Timisoaran, Clujon és Brasovban is követett el lopásokat. Ma adták át az ügyészségnek.

Felmentették a szeretőgyilkos legényt, akinek annyira fájt szerelmese hűtlensége, hogy eszt is elvesztette

Braila, február 21.

Szenzációs ítéletet hozott a brailai esküdszék egy szeretőgyilkos legény felett, akit felmentettek a gyilkosság vádjától, jóllehet saját maga is bevallotta, hogy öngyilkos meg hűtlen szeretőjét.

Az érdekes pernek még érdekesebb előzményei vannak.

Valcu Anuta erdélyi leány 1935 elején elment Brailába ahol Romanescu mérnök-höz állt be cselédnek. Itt megismerkedett egy Turenschi nevű fiatalemberrel, akivel hamar viszonyt is kötött. Turenschi Jánosnak azonban el kellett menni katonának, de lelkére kötötte szeretőjének, hogy legyen hű. A leány előbb megígért mindent, de a szavát nem tartotta meg, mert már második héten egy másik legényt hallgatott meg.

Megtudta ezt Turenschi János, előbb levélben megfenyegette a leányt, aki azonban azt válaszolta, hogy nem is akarja többet látni. Erre a legény irtózatosan felindult és megszökött ezredétől. Hajóval Brailába jött, ahol elrejtőzött a ház előtt és várta, hogy kijöjjön a leány.

Anuta Valcu azonban nem jött ki. — Késő este a fiú bezörgött a cseléd szoba-

ablakán és kihívta a leányt. A leány nem gyanított semmit, azért kimászott az ablakon, nehogy zajt üssön. A fiú kihívta a leányt a kertbe, ahol szemrehányást tett a leánynak hűtlenségeért. Anuta hevesen válaszolt, mire a fiú kirántotta bajonettjét és többször a leány mellébe szurt, úgy, hogy a szerencsétlen nő azonnal meghalt.

Turenschit letartóztatták s esküdszék elé állították. Az esküdszék előtt a gyilkost két ügyvéd védte. Mind a ketten azt hangoztatták, hogy a fiú pillanatnyi elme-zavarában követte el a szörnyű tettet, annyira fájt neki szeretője hűtlensége.

Az esküdszék a védők beszédjének hatására alatt felmentette Turenschit a gyilkosság vádjától és azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

Legújabb HERMES vasúti

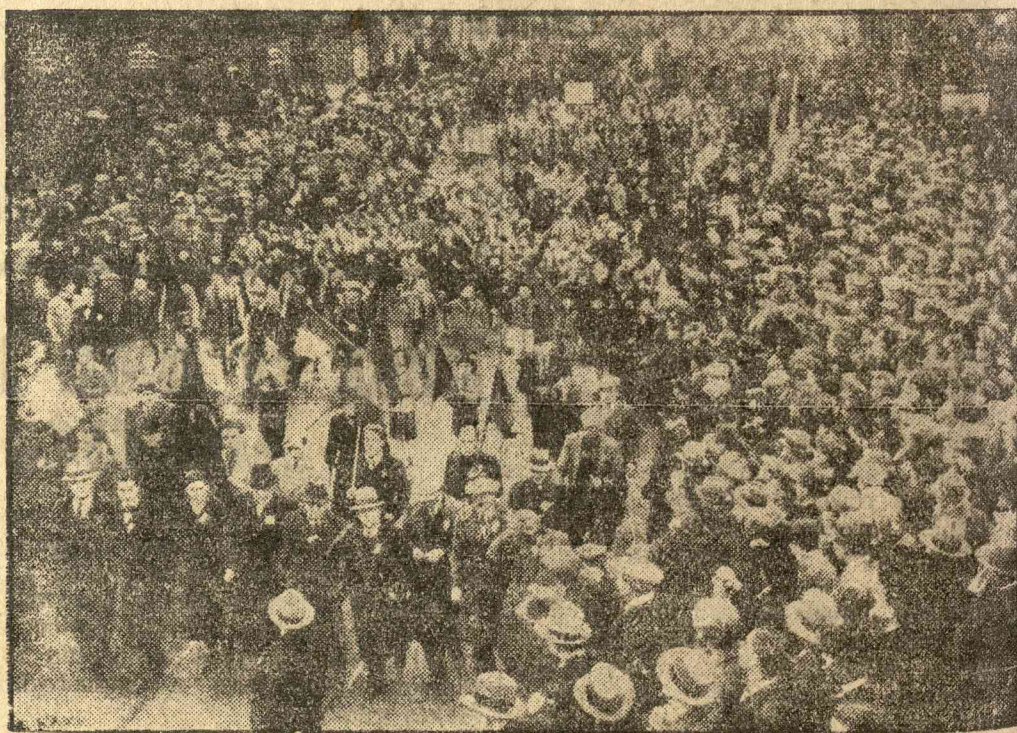
menetrend

nagy alakban 40 lej
kis alakban 16 lej

áron kapható

Pásztor Ede

papíráruházban, Piața Mihai Viteazul 4.

A Népfront párisi tüntető felvonulása

Leon Blum, a francia szocialista vezér ellen elkövetett merénylet miatt a Népfront párisi tüntető felvonulást tartott, amelyben 100.000 ember vett részt. Felvételünk impozáns tüntetómeneztről készült.

Nem mertek szavazni a japán választók

Vasárnap hozzák nyilvánosságra az eredményt

Tokió, február 21.

Japánban tegnap zajlottak le az általános választások. A választások eredményét csak vasárnap hozzák nyilvánosságra. A választások a legtöbb helyen a legnagyobb rendben folytak le. Igen sokan tartózkodtak a szavazástól. Ugyanis a meg-

szigorított rendszabályok miatt nagyon sokan nem mertek az urnák elé járulni.

A japán hatóságok minden körülmények között meg akarták akadályozni a csalásokat. Így is 35 jelöltet és több mint 1000 szavazót letartóztattak.

Egyre bonyolódik az aradi fogolyszökés rejtélye

Kivülről bontották ki a börtöncella falát?

Arad, február 21.

Az aradi fogházból történt fogolyszökés továbbra is változatlanul az érdeklődés középpontjában áll. Tegnap ismét helyszíni szemlét tartottak, amelynek során megállapítást nyert, hogy a börtöncella falának felbontása

kivülről történt és a foglyok legfeljebb segítséget nyújtottak belülről.

A vizsgálat ebből azt a következtetést vonja le, hogy valaki még szombaton beosont a törvényszék épületébe és vasárnap éjjel kezdte meg a fal kibontását.

Rendkívül érdekes azonban, hogy a külső nyomokat napok óta senki sem vette

észre. Ellentmondás van abban is, hogy az ismeretlen falbontó 24 óráig dolgozhatott a törvényszék épületében anélkül, hogy valaki észrevehette volna.

Mint tegnap megírtuk, Probst Viktor-nét és Kocsis Istvánnét, a foglyok közül kettőnek feleségét letartóztatták. Kocsisné azonban nem tud semmiről semmit és ezért az esti órákban szabadlábra is helyezték. Probstné szerepe azonban nem tisztázódott tekintve, hogy maga is beismerte, hogy a törvényszéki folyosó ablakán át felbeszéd-el értekezett férjével. Ezért ma átadják az ügyésznek, ahol döntenek további sorsa felől.

Diplomáciai bonyodalom Svájc és Németország között

a svájci hitlerista szervezkedés betiltása miatt

Bern, február 21.

A svájci nemzeti szocialista propaganda betiltása folytán a német kormány utasítása alapján a berni német követ tiltakozó jegyzéket nyújtott be a svájci szövetségi tanácsnál és kérte a rendelet felfüggesztését, mert a német kormány szerint ez

törvényellenes. A svájci szövetségi tanács a jövő hét folyamán fog a jegyzékkel tanácskozni.

Addig a német kormány retorzióképpen betiltotta az összes németországi svájci szervezetek és egyesületek működését.

Titokzatos merényletek az angol légi hadgyakorlatokon

London, február 21.

Két nappal ezelőtt jelentettük, hogy az angol haditengerésztől titokzatos kezek szabotázst követnek el. Az egyik nagy hajón a legutóbb is elvágták a villamos vezetékeket, úgy, hogy a hajó világítás nélkül maradt.

Most arról érkezik jelentés, hogy nem csak a haditengerésznél, hanem az angol légihaderőnél is működnek a titokzatos kezek. Azonban ezek már sokkal veszélyesebbek.

Az angol légi haderő a napokban tartotta légi gyakorlatát. A gyakorlatok folyamán feltűnően sok bombavető repülőgépet szerencsétlenség ért. A hatóságok megindították a nyomozást, amelynek első eredményeként bevonást a vizsgálatba a bünyügyi hatóságokat is, mert azt tartják, hogy bűnös kezek tervszerűen rongáltak meg az angol bombavető repülőgépeket, hogy ezáltal szerencsétlenséget idézzenek elő. Ebben az irányban szenzációs leleplezések várnak.

Az angol kormány most egy törvényjavaslat megismerkedése foglalkoztatja. A törvénytervezet azt akarja, hogy az angol hadsereg három fegyverneme részére szállítandó anyagok készítésére külön társaságot szervezzenek, amelyeknek egyedüli fel-

adatuk lenne, hogy a hadseregnek szállítsanak. Ezekben az üzemekben azután béke idejében is háborús készütség lenne, hogy bármely pillanatban fel tudják használni a gyár anyagjait. Természetes, hogy ezeket a gyárakat biztosítani akarják a veszteségek ellen.

Olvasóink! Három nap múlva lejára tombola!

Letartóztatták az erőszakoskodó volt szerzetest

Braşov, február 21.

A brasovi rendőrség letartóztatta Veniamin Tesleanu volt szerzetest, aki megdöb-bentő dolgot követett el.

A volt szerzetes fényes nappal behatolt Oloj Olivia asszony házába és letéperve az asszonyt a földre, erőszakoskodni kezdett. Amikor látta, hogy az asszony védekezik, vak dühében az asszonyra vetette magát s súlyosan összeverte. A szerencsétlen asszony segélykiáltásaira a szomszédok rendőrt hívtak, akinek a legnagyobb nehézségek árán sikerült megfékezni a volt szerzetest és letartóztatva, beszállítani a rendőrségre.

Szörnyű tömegkatasztrófa Délamerikában

Newyork, február 21.

Colorado államban Mancos helyiség közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Mintegy 3500 méter magasságban arányások dolgoztak, amikor irtózatos földmozgás omlott rájuk és a szerencsétlen munkásokat teljesen betemette. Azonnal mentőcsapatok érkeztek a helyszínre, amelyek 6 halottat és 11 súlyosan sebesültet húztak ki a földtömeg alól. Még 7 ember hiányzik. Azt gondolják, hogy azokat a földtömeg lesodorta az 500 méter mélységű völgybe.

Tiltott műtét áldozata lett egy salajmegyei fiatalasszony

Zala, február 21.

Bervenai községben megdöbbenő haláleset történt. Pivesi Juliánna 22 éves fiatal asszony hirtelen és gyanús körülmények között meghalt. A csendőrség jelentette a dolgot az ügyésznek, amely elrendelte a boncolást és a vizsgálatot. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen asszony elsőste valósággal össze volt rontva és minden kétségen kívül tiltott műtét áldozata lett.

A csendőrség közben bevezette a nyomozást és le is tartóztatta Kaposi Klára bábáasszonyt, akit vállaltára fogtak. A bábáasszony bevallotta, hogy ő követett el tiltott műtétet a szerencsétlen asszonyon, azonban Pivesi Juliánának iker gyermekei voltak és emiatt történt a szerencsétlenség.

Az Iliescu bankház hagyományos szerencséje

Nem lehet kétséges, hogy a legnagyobb szerencséje azoknak van, akik sorsjegyeket az Iliescu-bankháznál szerzik be. Február 15-én, a legutóbb lezajlott sorsjáték döntő húzásán az Iliescu bankháznál vásárolt sorsjegyek egész tömegét húzták ki nagy nyereményekkel és a bihormegyei és oradeai vásárlókra a szerencse valóban rámosolygott. Mint megírtuk, a milliós nyereményt is az Iliescu bankház sorsjegye hozta meg Kun Irma miscai származású szobaleány számára.

Egy bratcai román diák, aki postán rendelte sorsjegyét, egymillió leit nyert. Százezer leit nyert egy prefecturai tisztviselő. Százezer leit nyert a 3763 sorsjegy, amelynek tulajdonosai M. Terike és M. Milike belusi kisleányok, S. Sándorné, egy helybeli asztalos felesége és Csávási Gyula oradeai nyomdász. 70 ezer leit nyert a 10492 számú sorsjegy tulajdonosa, Z. Viktoria, egy közismert oradeai szépasszony és V. Alexandru egy falusi jegyző.

A legnagyobb nyereményeket tehát az Iliescu bankháznál vásárolt sorsjegyek érik el.

Az Iliescu bankház a nagy nyeremények kifizetéséről fényképfelvételeket is készített és ezek a bankház hirdatában (Bul. Regele Ferdinand, Casa Nationala épület) láthatók.

Időjárás

Élénk szél, több helyen ismét havas eső a hegyeken esetleg havazás. A hőmérséklet csökken kissé.

5. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 23.

Amerikai örökség vá- bihormegyei családokra

Budapestről jelentik: 1935 december 28-án Amerikában meghalt Berger József, aki 1907-ben az aradmegyei Pancotáról vándorolt ki az Újvilágba. Berger József nagy vagyont hagyott maga után, de rokonai nem élnek Amerikában.

Budapesten megállapították, hogy a

magyar fővárosban él egy testvére, akit Friedmannénak hívnak, de ezenkívül rokonai élnek Arad megyében és Oradeán is.

A budapesti örökség-tudakozódó irodához (Budapest VIII. kerület Flume-utca, 4.) fordulhatnak mindazok, akik rokonsági kapcsolatban állottak Berger Józseffel.

Juca alminisztert választották meg Bihormegye szenátorává

Bucuresti február 21.

Csütörtökön a parlament ismét megkezdte üléseit.

A képviselőházban bejelentések és interpellációk hangzottak el.

A bejelentések során Pamfil képviselő a beszarabiai iskolásgyerekek helyzetére hívta fel a közoktatásügyi miniszter figyelmét. — Egy másik ellenzéki képviselő a bihormegyei kiütéses-tífusz járványra hívta fel a közegészségügyi miniszter figyelmét és kérte, hogy az orvosi állások számát szaporítsák, ahelyett, hogy csökkentenék.

Két képviselő a Román Opera ügyében jelentett be interpellációt. Macarescu képviselő bejelentette, hogy a bulgáriai román kisebbségek helyzetéről kíván interpellálni.

Ezután nagy érdeklődés mellett Madgearu mondotta el interpellációját Grósz-Cageró ügyében.

Az interpellációra Costinescu kereskedelemügyi miniszter az egyik legközelebbi ülésen válaszol.

A szenátus a szőlőművelési törvényja-

vaslat vitáját folytatta.

Bucurestiből jelentik: A parlament pénteki ülésén Ghelmegheanu nemzeti parasztpárti képviselő interpellált a bihormegyei szenátorválasztás ügyében. A nemzeti parasztpárt álláspontja tudvalevőleg az, hogy miután Bihormegye 422 községe körül csak 99 község tanácsosai szavaztak, a választás nem volt alkotmányos. Dr. Roxin Teodort ezért is utasították, hogy jelöltségét vonja vissza.

Az interpelláció ellenére természetesen a szenátus igazolni fogja Juca alminiszter mandátumát.

Inculet belügyminiszter kihallgatáson volt az uralkodónál

Bucurestiből jelentik: Öfelsége Carol király csütörtökön kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, majd hosszas audiencián fogadta Titulescu külügyminisztert.

Péntek délelőtt Carol király Inculet belügyminisztert fogadta kihallgatáson.

A kormány tagjai péntek délelőtt minisztertanácsot tartottak Tatarescu miniszterelnök elnöke alatt. A minisztertanács megvizsgálta az egyes minisztériumok köl-

ségvetés tervezetét.

A Banca Nationala körüli ellentétek elsimítást nyertek. Dinu Bratianu és Tatarescu között létrejött a megegyezés, melynek értelmében a három igazgatósági helyre a következőket jelölik: Victor Slavescu, volt pénzügyminiszter (Dinu Bratianu jelöltje, Costin Stoicescu nemzeti parasztpárti és Neagu pénzügyminiszteriumi vezértitkár, a kormány jelöltje.)

Felmentették a hatóság elleni erőszak vádjáról

A törvényszék tegnap tárgyalta Hentiu Mihály Calugereanu uccai nyugdíjas bűnperét, Hentiu hatóság elleni erőszakkal volt vádolva.

Még a múlt évben történt, hogy Hentiu lakására beállított Stoicescu monopol ágens egy rendőrtiszt kíséretében és házkutatást akart tartani. Hentiu leánya betegnek feküdt az ágyban és roppant megijedt, mikor a rendőr és a monopolágens bejött a szobába. Hentiu kérte a házkutatási engedély felmutatását azonban ezek nem voltak hajlandóak előmutatni. Erre a nyugdíjas kijelentette, hogy nem engedi meg hogy a házában kutassanak.

Az adóágens kijelentette, hogy meg fogja motozni. Felszólította, hogy vetkőzzön le. Hentiu erre kiragadta magát a rendőr és az ágens kezeiből és a szomszéd szobájába ment.

A bíróság előtt Hentiu előadta, hogy nem mutattak fel házkutatási engedélyt tehát nem követett el hatóság elleni erőszakot. A törvényszék el is fogadta ezt a védekezést és Hentiut felmentette.

— Április 1-ig meghosszabbították a hadirokkantak vasúti igazolványait. A CFR vezérigazgatósága táviratilag elrendelte, hogy az I O V hadirokkantak, özvegyek és árvák 75 százalékos utazási kedvezményére vonatkozó 75 százalékos utazási kedvezményre vonatkozó igazolványok érvényét április 1-ig meghosszabbítja.

— Kultúrelőadás. A szociáldemokrata munkásság Tache Jonescu uccai otthonában február 23-án vasárnap délután 5 órakor. Poldesz Richard főmérnök tart előadást. „Különleges esetek a kultúra történetéből” címmel.

— Ertekezletet tartanak Bucurestben a Mezőgazdasági Kamarák elnökei. Bucurestiből jelentik: A Mezőgazdasági Kamarák elnökeit a Kamarák Uniója február 16. 24-re és 25-ére értekezletre hívta egybe, hogy megvitassák a Kamarák átszervezéséről szóló törvényjavaslatot.

— Auspitz Adolf emlékünnepe. Már megemlékezünk róla, hogy néhai Auspitz Adolf tanintézet tulajdonos emlékére a nyugati szertartású izr. hitközség iskolaszéke díszgyűlést tart. E gyűlés 24-én hétfőn déli 12 órakor a zsidó lyceum tornatermében fog lefolyni, melyre az Auspitz Adolf tisztelőit és volt tanítványait ez utón hívja meg az iskolaszék elnöksége.

— Munkásgyűlések. Az oradeai asztalosmunkások 25-én este 7 órakor, 27-én este 8 órakor, az ácsmunkások péntek este fél 8 órakor, a női és férfi szabómunkások a Tache Jonescu uccai Munkásházban gyűlést tartanak.

Mozgósínházak műsora

Apollo: Eszményi asszony.

Forum: Pompel utolsó napjai.

Heyman: Szeress örökké.

Omnia: Broadway Melody 1936.

APRÓHIRDETESEK

POSTA

Czigler Mária és Eiben János Tasnad, jegyesek.

„Csak vidéki” jelígre levél van a kiadóhivatalban.

Vidéki városokban önálló hentesüzlettel bíró 25 éves fiatalember, házasság céljából megismerkedne készpénzzel, vagy ingatlanal rendelkező korrekten kedves jó leánnyal. Kalandos levelekre nem válaszolok. Level-k „A. B. C.” jelígre a kiadóhivatalba. 4389

ALLAS

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Felcsertészt keresek Ploestiben, azonnali belépésre jó forgalmas helyen kisebb kertészet, teljes felszerelés, helyszínen virág és zöldség üzlet, kevés garancia szükséges. Értekezni Márton Francisc, Str. Rahovei, No. 1. Campina. 4433

Ujságárúsításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul 4. szám.

VÉTEL-ELADÁS

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Címet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Jókarban levő hajtó kocsi eladó Rat. Seleus, Str. Doi No. 3. 4418

Hosszu borbélyasztal fiókos és bőrvány-eladó. Nagy, Str. Tache Jonescu 23. szám. 4432

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

LAKAS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, toalette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 302

PÁSZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 február 23.